

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

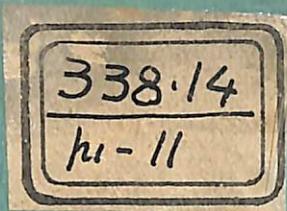
Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

338.14

M-11

66 17 FEB 2010

ՊՐՈԼԵՏԱՐՆԵՐ, ԲՈԼՈՐ ՅԵՐԿՐՆԵՐԻ ՄԻԱՅՔ

9924

ԽՈՀԱՆ-Ի ՀՅՈՒԺՈՂ ԿՈՄՍՈՑԻ ՅԵՎ ԿՈԼՏՆԵԿԵՆՏՐՈՆԻ
ՎՈՐՈՇՈՒՄԸ

ԿՈԼՏՆԵՍԵՍԻԹՑՈՒՆԵՐԻ 1931 թվ.

ՅԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԲԱՇԽՄԱՆ ՄԱՍԻՆ :

(ՀԵԽՏԱՏՎԱԾ Ե ԽՈՀԱՆ-Ի ԺՈՂԿԱԳԽՈՐԾՎԻ ԿՈՂՄԻՆ)

“Պայման պղճախ համար, քերք հաջիվոծ № 1

Դատիսնել:

1931 թ.

11 SEP 2013

30534

BLUTTESTER, HICHL, 50 TESTS, 0100-0000

ԿՈԼՏՆԵՍԵԱՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ 1931 թվ.ի
ՅԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԲԱՑԻՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

1.

Կոլտնտեսությունների յեկամուտներն ու ըերքը ճիշտ բախչելը՝ համաձայն յուրաքանչյուր կոլտնտեսականի աշխատանքի քանակի ու վորակի և նրա աշխադրությունը արձանագրված աշխատերի թվի, վճռական նշանակություն ունեցել կոլտնտեսությունների արտօնդրական ամփացման աշխատանքի մեջ յուրաքանչյուր կոլտնտեսականի նշանական շահագրգռվածություններ ավելացնելու, կոլտնտեսականների աշխատանքի արտադրականության բարձրացման ու կոլտնտշարժման հետպահ աճման համար:

Կոլտնտեսականների հիմնական մասաւի փոքրէի աճման համապատասխան, այս տարի բոլոր շրջաններում և բոլոր կոլանտառություններում առավագան պետք է վերացվին անցյալ տարի չնկամուտների բաշխման մեջ դոյլություն ունեցած թիւրությունները։ Այդ թերությունները համեստներն են

1. Յեկամուտները բաշխվում ենին իտա հայեւ պաշտե կայսարքած աշխատանքի քանակի ու վորակի:

2. Կուլակալին ադխտացիայի ազգեցությամբ, առաջին կալոված հայաշտիկից, կոյժնահասպաններին թրվում են նրանց ամրազդակարիք բաժինը միանդամից, զորով խախտում եր աշխատանքային կարգավահությունը, փոքը և հանդիսանում եր 1930 թ. բերքահավաքի ժամանակ մեր ունեցած մեծ կօրուստների գիշակոր պատճաներից մեկը:

3. Ճիշտ կազմակերպված չեր կողմանականներին փողով և աթերքով ավանդներ տալու գործը և շիպար մերահակողություն նորա վրա:

4. Խճճված եր կոլտնտեսության յեկամուտների հաշվառումը և ձիյա հաշվառման չեր լենթարկությունը կոլտնտեսականների կատարած աշխատանքը

5. Խճճված ելին կոլտնտեսությունների հաշիվներն այլ կազմակերպությունների հետ:

6. Կոլանտեռական մասսաները բավարար չափով չեցին մասնակցութ փողով և մթերքով ստացմած մեկառութեանից սահմանակարգի քննարկեանը,

3. Հոռամին ի հուտակագիր ուստահներ պատուար ճափակ ճեմն ահ-

կալարու և պօլառասազն որդուները ինքուրա չափով շաբաթ

1. Յեկանուանեար չի կարելի լավ բաշխել առաջ ճիշտ հաշվառման
յանթարկելու կ սնտեսականների կատարած աշխատանքը և փողով ու մո-
թերքով նրա աշած բոլոր ավանդները Աւատի ամեն մի կոլտնտեսութեան
պարտավոր և արքանավարից առաջ լիովին պարզել և կոլտնտեսականի
աշխատանքաւն գրքույթում արձանագրել նրա աշխարհի թիվը ինչպէս
և կոլտնտեսաւածին նրա աշխարհի հաշվին փողով ու մթերքով արքած
ավանդները և շնորհալում թոշ մի դիմում շահացնել կոլտնտեսականի
գրքույթում արձանագրելու նրա աշխատանքային սրերը կատարելով այդ
տանիւդն ինչպէս որը մեկ անդամ:

2. Կոյս ստեղծվելու ըստի վարչությունները պարտավոր են հատուկ ինսամբուլ կամ մակերպան հայաքամած ամբողջ Բնորդի հաշվառումը և վոչ մի դեպքում թու ։ Հոսակ մթերքները պահեստ տանել, առանց համապատասխան պահպանիների։ Այդ նպատակով անհրաժեշտ են ձեռք բերել համապատասխան թվով կանոքներ, իսկ յեթե այդ հարավոր չեն ըլլըլը չէ ինչեւ, հասարակ ձևերում ծավալ չափով, արկանեավ, պահեցով, չափումներով և այլն։

3. Կողմանական թիւնների վեցութեցից համապատասխան պարագաները պարագաները են առնվազագույն ամենը յերկու ասպամ ստուգիք թի փոքրան ճշշտութեան հաջողականութեան յինթարկվել մթիւրքներն ու Խյութերը, վորքան ժամանակին են գրանցվել ստացված յիեւսութեան ու կատարված ձևիսերը, մարդու ժամանակին և ճշշտութեան պարագաները աշխատանքային որեւէ վորքանականների աշխատանքային զրբութեամբ:

Հարավային շրջաններում ամենատուշը՝ մինչև ոստիառուի մնելը և միուս
շրջաններում մինչև ոգոսողոսի 15-ը լուրացանչուր կոլտնտեսության վերը
ստուգի հանձնաժողովը պետք է դիմուցում տա կոլտնտեսականների բնդու-
հանուր ժողովին (Կամ Արագործների ժողովին), թե ինչ արգայունքներ են ավելի
աշխատանքալին որիքի գրանցումը կոլտնտեսականների հաջող գրքույզնե-
ռում:

3.
Կոլմականիթան, ըսդիանուր ցեկամտիյանդասականների միջն
ըստ վաճան յենթակա Ան,
ա) պարհնահացը և այլ մթերքները, բացի կուտրակտացիալով պետու-

2

338.14

10-11

թանը հանձնվելիք (վաճառվելիք) հացահատիկից, և սերմացվի ապահովաւթան ու հատուկ պարենային այն ֆոնդերից, վորոնք կազմվում են կոլտնտեսկանների վրոշմամբ.

բ) Կերերը, բացի այն կերերից, վորոնք հանձնվելու յեն (վաճառվելու յեն) պետությանը, հատկացվելու յեն կոլտնտեսության ապրանքային կաթնատեսություններին, հանրայնացված անասունների կերակրման, ինչպես և կերի ապահովման Փոնդերին.

գ) Փողային միջոցները, բացի փողից, վորով պետք և վճարվեն կոլտնտեսության պարտքերն ու հարկերը, ինչպես և այն փողերից, վորոնք հատկացվում են հիմնական շինարարության պլանը կատարելու, ինչենապէս և նյութեր գնելու, անտեսության այլ ծախսերը ծածկելու և հատուկ հանրային փոնդ կազմելու համար:

2. Այս կոլտնտեսություններում, վորտեղ աշնան ցանքերը դեռևս չեն հանրայնացվել, ընդհանուր ժողովի վորոշմամբ պետք և հանրայնացվեն և մտցվեն կոլտնտեսության ընդհանուր յեկամտի մեջ: Աշնան ցանքերի բնորոշաւաքը կատարվում և կոլեկտիվ ձևով:

Կոլտնտեսականների ընդհանուր ժողովը ըննարկում և սահմանում և այն կարգի ու կանոնները, վորով հանրայնացվում են աշնան ցանքերը:

3. Աշխատանքի այն բոլոր որերը, վոր կատարել և կոլտնտեսականը 1930 թվի հունվարի մեկից մինչև 1932 թ. հունվարի մեկը՝ հաշված նույնաշնացանի, աշնանավարի, բազմամյա մշակույթների (ցանովի խոսեր, այբիներ և այլն) և հիմնական շինարարության ասպարեզումներ աշխատավորությունը որերը, պետք և հաշվի առնվել 1931 թ. յեկամուտը բաշխելիս:

4.

Ընդհանուր յեկամտի պարենային մասը բաշխում և հետեւալ ձեռք:

1) Կատարվում և այն կոնտրակտացիոն պայմանագիրը, վոր կնքել և արտադրանքը պետությանը հանձնելու (վաճառելու) համար:

2) կազմվում և սերմացվի ֆոնդ այսպիսի չափով, վոր ապահովէ 1932 թվականին ցանքի տարածության ընդարձակումն առնվազն 10—20 տոկոսով, համաձայն կոլտնտեսությունների ցանքերի ընդարձակման 1932 թ. պլանին, և կազմվում և սերմացվի ապահովման ֆոնդը ընդհանուր սերմ ֆոնդի 10—15 տոկոսի չափով:

3) ստեղծվում և հատուկ պարենային ֆոնդ, վորից պետք և՝

ա) սթերը մատակարարվի այն կոլտնտեսականների ընտանիքներին, վորոնց աշխատանքի անդամների թիվը փոքր և և վորոնք չնայած իրենց բարեկից աշխատանքին, չեն կարողացել աշխատել իրենց ընտանիքը պա-

րենով ապահովելու չափ:

բ) մթերք հայթայթվի կոլտնտեսությանը սպասարկող ուսուցիչներին, գրուգանտեսներին, զոոտեխնիկներին, անասնաբուժներին:

գ) ապահովվեն արտագնաց այն կոլտնտեսականներն ու նրանց ընտանիքները, վորոնք, աշխատունակ անդամների պակասության դատարկով, չեն կարող իրենց համար անհրաժեշտ քանակությամբ պարենային հացահատիկ և անասունների համար կեր ստանալ: Արտագնաց այդ կոլտնտեսականների և նրանց ընտանիքներին պետք և տալ նորյանքան պարենային կերը, վորքան ստանում և կոլտնտեսության մեջ բարեխճարեն աշխատով կոլտնտեսականը: Եթեն զրոխ աշխատանքը կատարող կոլտնտեսականի ընտանիքի աշխատունակ անդամները հրաժարվում են կոլտնտեսության մեջ աշխատելուց, այդպիսի ընաանիքը զրկվում և վերոհիշալ արտոնությունից:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ. — 3-րդ կետում մատնանշված պարենային ֆոնդը կոլտնտեսությունները բաց են թողնում պետության սահմանադ գնով:

4. Կոնտրակտացիայի համաձայն հանձնված (վաճառված), սերմացվի հատկացված, ապահովագրման ու հատուկ պարենային ֆոնդերին հատկացված մթերքները զուրս զալուց հետո, նացած պարենային մթերքների ամբողջ հիմնական մասունք բաշխվում և կոլտնտեսականների միջև, համաձայն նրանց աշխատանքի քանակի ու վորակի և աշխարհույզում արձանագրված աշխարհերի:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ. 1.—Կալսման ընթացքին զուղընթաց և կոլտնտեսության կոնտրակտացիոն պարագորությունների կատար մանը համապատասխան, կոլտնտեսականների պարենային մթերք ներով ավանաներ են տրվում այն արտազրանքի հաշվին, վոր համանում և նրանց իրենց աշխարհերի համաձայն: Ավանաները տրվում են կոլտնտեսության սահմանած չափով:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ. 2.—Ամեն մի կոլտնտեսության մեջ, նայած կոլտնտեսականների միջև բաշխվելիք պարենային մթերքների բաշխակի, սահմանվում և պարենային հացահատիկի այն ամենա մեծ չափը, վոր ստանում և տմենից շատ աշխատանքային որեր ունեցող կոլտնտեսականը: Կոլտնտեսականն այդ սահմանված չափից ավելի իրեն համանելիք յեկամուտը ստանում և փողով: Ավելի քիչ աշխատանքային որ ունեցող կոլտնտեսականն ավելիքի պարենային հացահատիկ և ստանում, համեմատած չափով զույն կոլտնտեսականի հետ

Կոլտնտեսության կերի արտադրանքը բաշխվում է ՀԱՅԵՐԱԼ ձեռվ.
ա) կատարիլում ու պետությանը բոլոր կորերը հանձնելու (վաճառելու) պլանն այսպիսի չափով, մորը նախատեսված է կոնտրակտացիոն պայմանագրում.

բ) կազմվում եւ կոչու և խտացրած կերերի ֆոնդ՝ կոլտնտեսական առցընթացին կանթատնտեսությունների (Փերմաների) և մրա հանրախաղված լժկան ու մթերատու անառունների պահանջները ըլիք բավարարելու համար, իսպես և կազմվում եւ կերի պահստի ֆոնդ անառողջությունն ու դպրածակելու նպատակով:

Հանրայնացված անապունիերի համար կազմված գոնզից պետք և առանձնացնել հատուկ անձեռնշնչի մասը գարւանացանի նախապատրաստման և կիրառման Մամոնակ ամսառմաներին կիրակիրելու համար:

Կոլտնտեսության ապրանքային կաթնատնտեսություններին համեսցված գումարելը հնագույն էնէմիքայի ապրանքային կաթնատնտեսություններին և կարգադրության մասինը միմիայն նորանց կարիքների նաևագ.

¶) կոնստիտուցիոն պայմանագրը կատարելոց ու պահպանի կերպով ստեղծվում է մասնակիության մեջ և մթերական համակարգություն կազմում է առաջնային պահպանական համակարգը:

ամեն սերն իր բնույթ ժամանելիք ցըսաւտիր պատրմը զարդ
աշխա փոքրան, ատանում ին վորով առանձ չան
զ) այս կողմնականը, փոքր մթերածու ամեանուն ձեռք կը երի թի

Կունտեսությունների գրամական յեկալուտներից, 1931 թվականի
մուծվելիք հաշվերը, ապահովագրական մուծութենքը և ստացած վարկեր

պարմաթը վճարելուց հետո՝
1. Հին կոլտնտեսություններում 15 տոկոս և 1930 թվի հոկտեմբերի
հետո կառավագերակած կոլտնտեսություններում 10 տոկոս համակացվում

այն անբաժանելի գործություն է առաջանալ մասնաւոր պահպանության մեջ՝ անընդունակ դաշտավայրում:

Անբաժան քոնդը կազմում է փողով (ռուբլիներով):

2. Յերկու տոկոս հատկացվում է կոլտնտեսականների հանրայնացված ուղիքի, զիմանքներպես Մընթ Տանրախնացված՝ միթերատիւ անտառունների առջևի համեմատման և հմասաւազաւ դպրության նույալու և բարեկարգության նույալու մասին:

3. Մեկ և կեռակը անդուն հատկացվում է պարբեկաւութիւն ան վրանցին, վրաով
պարբեկաւութիւն լավագուն կուտասականները, հարգածայիններն
և ըրիգագիրները:

4. Մելի և կըս տոկոս հատկացնում է օգնելու համար այն կրթականական անձնութիւն, վարութ ուղարկվում են այլ և այլ զանցնթացներ՝ սովորելու բառութեամբ:

Այդ քոնցի շաբթը պետք է կազմի այս կամունքի հետո առկույց
5. Յերես առևլու ճամակացված և կազմութեանցաց այս քոնցին առաջ
6. Փոսի մասցած ամբողջ ժամանակ, վերաբիշյալ քոնցին հայակացած-

3. Հետապնդութեան սահման կարան ու ժամկետները սահմանում են կու

Заговорите си във всички днъци на годината. Всичко ще се изпълни и ще се изпълни. И във всички днъци на годината ще се изпълни.

աւ ի ողով և մթներով, բացառապես ի աշխիք կոլտնտեսական սննդի ուսեցած
աշխատանքային որերի. Ըստ վարուժ աջան կարելի յէտաւ միահայտ այն
կոլտնտեսականներին, զորոնք կատարում են կոլտնտեսությունների գար-

3. Կոլտնտեսականի հետ վերջնական հաշվի տևանկիս նրան հասա-
կելիք լիկամուռների ընդհանուր գումարից պետք է պահել տարվա ընթաց-

4. Կողմանակությունների վարչություններին իրավունք և վերապահ-

վում մթերքի ու փողի ավանդոց զբկել այն կոլտնտեսականներին, վարչական են աշխատում բերքահավաքի, աշնանացանի և աշնանավարի ժամանակ: Այդպիսի կոլտնտեսականներին ավանս տալը պետք է հետաձգի պեր ջին հերթին:

5. Պարտավորեցնել կոլտնտեսությունների վարչություններին հարավայից Հրաններում մինչև 1931 թվի հոկտեմբերի մեկը, իսկ մյուս շրջաններում մինչև նոյեմբերի 1-ը, մոտավորապես վորոշել կոլտնտեսականների միջն բաշխվելիք յեկամտի չափը և տալ կոլտնտեսականներին աշխատանքային որերի համաձայնը հասանելիք ամեռողջ յեկամտի յերկու յիրորութառը, այնպիսի հաշվով, վոր յեկամտի թացած մասը տրվի առենառը մինչև 1932 թ. հունվարի 15-ը՝ վերջնականացնելու նրան հետ հաշիվ տեսնելու:

ԽՍՀՄ-ի Հոդժողկոմայր և կոլտնտեսակենտրոնը պարտավորեցնում են կոլտնտեսությունների վարչություններին, շրջանավիճ նողրաժիններին և կոլտնտեսմիություններին կազմակերպել սույն վորոշման լայն քննարկումը այսպիսի հաշվով, վոր ամեն մի կոլտնտեսական ամենառուը մինչև ողոսուս 1-ը գիտենա յեկամուտների բաշխման կարգը:

Պարտավորեցնել հանրապետական հողմողկոմատաներին, կոլտնտեսական ներքին, մարզային և յերկրային հողվարչություններին և մարզային ու յերկրային կոլտնտեսմիություններին, կազմակերպել սույն վորոշման անշեղ կատարման սահմանադրությամբ:

Այս տարի վոչ մի կոլտնտեսության մեջ չպետք է թուլլուրվի ըստ շնչի բաժանել փողով և մթերքով հասանելիք յեկամուտը:

ԽՍՀՄ-ի Հոդժողկոմայր և կոլտնտեսակենտրոնի վարչությունը հիշեցնում են բոլոր կոլտնտեսականներին խորհուրդների նորոգ համագումարի այն պարտադիր վորոշումը, վորակու ասված և հետեւյալը:

«Յեկամուտների (թե փողով և թե մթերքով) վոչ թե յուրաքանչյուր կոլտնտեսականի կատարած աշխատանքի քանակի ու վորակի համաձայն, ույլ ըստ շնչի բաշխումը շատ հաճախ քարոզում են կոլտակներն ու կոլտնտեսությունների մյուս թշնամիները, վորոշոք փորձում են վիճեցնել կոլտնտեսությունը: Աւրիշի աշխատանքով ապրելու այդ սիրահարներին պետք է սահմանվնուական հակահարված տալ, մինչև իսկ վտարել նրանց կոլտնտեսություններից: Բալոր կոլտնտեսականների և և կոլտնտեսությունների համար պետք է կանոն դառնա կոլտնտեսության յեկամուտների բաշխումը հետեւյալ սկզբունքով՝ ով ավելի շատ և լավ և աշխատում, նաև ավելի յի ստանում, ով չի աշխատում, նաև վոչինչ չի ստանում»:

1931 թ. հունիսի 12

Կոլտնտեսական պարտավորություն Տ. ՅՈՒՆԻԿ. Ա. ՅՈՒՆԻԿ. Տ. ՅՈՒՆԻԿ.

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0217069

30.534